

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

12.07.2024

Lēmums Nr. 4-02/46/2024

Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu

Adresāts, plānošanas dokumenta izstrādātāja:

Cēsu novada pašvaldība, reģistrācijas Nr. 90000031048, juridiskā adrese: Raunas iela 4, Cēsis, Cēsu novads, LV – 4101, e – pasts: dome@cesunovads.lv (turpmāk – Izstrādātāja).

Plānošanas dokumenta nosaukums:

Cēsu novada teritorijas plānojums 2025. – 2035. gadam (turpmāk – Teritorijas plānojums).

Izvērtētā dokumentācija:

Izstrādātājas 2024. gada 14. jūnija vēstule Nr. 6.2-8/2024/2392 “Par stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu”, iesniegums “Par plānošanas dokumenta “Cēsu novada teritorijas plānojums 2025. – 2035. gadam” izstrādes uzsākšanu” (turpmāk – Iesniegums), Cēsu novada domes 2023. gada 23. februāra lēmums Nr. 85 “Par Cēsu novada teritorijas plānojuma 2025. – 2035. gadam izstrādes uzsākšanu un darba uzdevuma apstiprināšanu” (turpmāk – Lēmums) un tā pielikums “Darba uzdevums teritorijas plānojuma izstrādei. Cēsu novada teritorijas plānojums” (turpmāk – Darba uzdevums), Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldes (turpmāk – Dienests) 2024. gada 10. aprīļa vēstule Nr. 11.2/AP/4150/2024 “Nosacījumi Cēsu novada teritorijas plānojuma izstrādei”, Veselības inspekcijas 2024. gada 22. marta vēstule Nr. 2.4.8.–10/44 “Nosacījumi teritorijas plānojumam” un Dabas aizsardzības pārvaldes Vidzemes reģionālās administrācijas (turpmāk – DAP administrācija) 2024. gada 10. aprīļa vēstule Nr.4.8/2218/2024–N “Par nosacījumu sniegšanu teritorijas attīstības plānošanas dokumenta izstrādei”.

Plānošanas dokumenta Izstrādātājas viedoklis:

Izstrādātājas ieskatā Teritorijas plānojumam nav nepieciešams veikt stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu (turpmāk – Stratēģiskais novērtējums), jo ar plānošanas dokumenta realizāciju nav paredzamas likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējuma” (turpmāk – Likums) 1. un 2. pielikuma darbības, kā arī nav paredzama būtiska ietekme uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, t.sk. Eiropas nozīmes aizsargājamām dabas teritorijām (*Natura 2000*).

Stratēģiskais novērtējums iepriekš ir veikts un vides pārskats sagatavots Cēsu, Priekuļu, Līgatnes un Vecpiebalgas novadu teritorijas plānojumiem. Demogrāfiskās tendences novadā ir

stabili lejupejošas un daudzās no plānotajām apbūves teritorijām apbūve nav īstenojusies, un nav pamata jaunajā plānojumā noteikt jaunas dzīvojamās vai rūpniecības teritorijas, piemēram, paplašinot ciemu robežas. Izstrādājot jauno Cēsu novada Teritorijas plānojumu, pašvaldības mērķis ir izveidot konsolidētu dokumentu visām jaunajā novadā ietilpstošajām teritorijām, neveicot būtiskas izmaiņas jau spēkā esošajos teritoriju plānojumos. Novada teritorijā nav plānots veidot jaunas rūpniecības zonas vai paplašināt esošās, līdz ar ko nav aktuāli veikt atkārtotu ietekmes novērtējumu teritorijās, kur tas jau ir veikts. Lai arī bijušajām teritoriālajām vienībām Līgatnes un Vecpiebalgas novadiem vides pārskati izstrādāti 2012. gadā, plānojumu darbības laikā teritorijās nav notikušas tik būtiskas pārmaiņas, lai plānošanas dokumenta ietekmi uz vidi būtu nepieciešams pārvērtēt vēlreiz.

Gaujas Nacionālā parka Dabas aizsardzības plānā (apstiprināts ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra 2023. gada 13. jūlija rīkojumu Nr. 1-2/85) apzinātas dabas vērtības, kā arī konstatēti vairāki dabas vērtības negatīvi ietekmējoši faktori, piemēram, antropogēnā ietekme – mežsaimnieciskā darbība, vēsturiskā purvu un pārmitro mežu platību nosusināšana, lauksaimniecības intensificēšanās vai grūti apsaimniekojamu lauksaimniecības platību pamešana, kā arī apdzīvotu teritoriju ietekme, piemēram, nepietiekami attīrītu notekūdeņu novadīšana ūdens objektos, atkritumu pārvaldība, invazīvo sugu izplatīšanās apdzīvotu vietu tuvumā. Dabas aizsardzības plānā izstrādāts funkcionālais zonējums Gaujas Nacionālā parka teritorijai un izstrādāti aizsardzības un apsaimniekošanas nosacījumi. Izstrādātājas ieskatā dabas vērtības novadā ir labi izpētītas un tiek labi aizsargātas valsts līmenī, un nav nepieciešams papildus jau iepriekš izpētīto apkopot atsevišķā jaunā pašvaldības izstrādātā dokumentā.

Faktu konstatācija, izvērtējums, argumenti un apsvērumi lēmuma satura noteikšanai:

1. Likuma 23.¹ panta pirmā daļa paredz, ka, uzsākot tādu plānošanas dokumentu sagatavošanu, kam saskaņā ar šo Likumu var būt būtiska ietekme uz vidi, arī uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000), tā izstrādātājs iesniedz kompetentajai institūcijai – Vides pārraudzības valsts birojam (turpmāk – Birojs) – rakstveida iesniegumu. Pirms rakstveida iesnieguma iesniegšanas izstrādātājs konsultējas ar ieinteresētajām vides un sabiedrības veselības institūcijām un iesniegumā pamato nepieciešamību plānošanas dokumentam piemērot Stratēģisko novērtējumu vai iemeslus, kādēļ šāds novērtējums nav nepieciešams. Likuma 23.³ panta 1. punkts noteic, ka Birojs pieņem motivētu lēmumu par to, vai konkrētam plānošanas dokumentam ir nepieciešams Stratēģiskais novērtējums.
2. 2024. gada 14. jūnijā Birojā saņemta Izstrādātājas 2024. gada 14. jūnija vēstule Nr. 6.2-8/2024/2392 “Par stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu” un Iesniegums¹, ar kuru informēts par Teritorijas plānojuma izstrādes uzsākšanu. Atbilstoši Iesniegumam, Lēmumam un Darba uzdevumam:
 - 2.1. Teritorijas plānojums tiek izstrādāts Cēsu novada administratīvajai teritorijai, kurā saskaņā ar Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumu no 2021. gada 1. jūlija ietilpst šādas teritoriālās vienības – Cēsu un Līgatnes pilsētas, Amatas, Drabešu, Dzērbenes, Inešu, Jaunpiebalgas, Kaives, Liepas, Līgatnes, Mārsnēnu, Nītaures, Priekuļu, Raiskuma, Skujenes, Stalbes, Straupes, Taures, Vaives, Vecpiebalgas, Veselavas, Zaubes un Zosēnu pagasti.
 - 2.2. Atbilstoši Lēmumam novadā ir spēkā septiņi teritorijas plānojumi: Amatas novada teritorijas plānojums 2014. – 2025. gadam ar 2018. gada grozījumiem, Cēsu novada teritorijas plānojuma 2016. – 2026. gadam grozījumi, Jaunpiebalgas novada teritorijas plānojums 2016. – 2027. gadam, Līgatnes novada teritorijas plānojuma 2012. – 2023.

¹ Biroja reģistrācijas Nr. 4-01/1778/2024.

gadam, Pārgaujas novada teritorijas plānojuma 2013. – 2024. gadam grozījumi, Vecpiebalgas novada teritorijas plānojums 2013. – 2025. gadam, Priekuļu apvienības teritorijas plānojums².

- 2.3. Teritorijas plānojuma izstrādes mērķis ir nodrošināt vienotu prasību noteikšanu Cēsu novada teritorijā teritorijas izmantošanai un apbūvei, t.sk. funkcionālo zonējumu, publisko infrastruktūru, teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus (turpmāk – TIAN), kā arī citus teritorijas izmantošanas nosacījumus, balstītus Cēsu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2022. – 2036. gadam (turpmāk – Stratēģija)³ noteikto telpiskās attīstības perspektīvi, un ievērojot Attīstības plānošanas sistēmas likumā un Teritorijas attīstības plānošanas likumā nostiprinātos teritorijas attīstības plānošanas principus.
 - 2.4. Iesniegumā norādīts, ka ar plānošanas dokumenta realizāciju nav paredzamas Likuma 1. un 2. pielikuma darbības. Izstrādājot Teritorijas plānojumu, nav plānots paplašinot ciemu robežas, noteikt jaunas dzīvojamās teritorijas, kā arī noteikt jaunas rūpniecības teritorijas vai paplašināt esošās.
 - 2.5. Saskaņā ar Dabas datu pārvaldības sistēmā “Ozols”⁴ pieejamo un DAP administrācijas 2024. gada 10. aprīļa vēstulē Nr.4.8/2218/2024–N “Par nosacījumu sniegšanu teritorijas attīstības plānošanas dokumenta izstrādei” sniegto Cēsu novada teritorijā atrodas vairākas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas dabas, tostarp Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas (*Natura 2000*) teritorijas, kā arī ārpus šīm teritorijām ir konstatētas daudzveidīgas īpaši aizsargājamas dabas vērtības – Eiropas Savienības nozīmes prioritārie mežu, purvu, zālāju un saldūdeņu biotopi, kā arī īpaši aizsargājamo sugu dzīvotnes. Iesniegumā norādīts, ka plānošanas dokumenta īstenošanai nav paredzama būtiska ietekme uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, t.sk. Eiropas nozīmes aizsargājamām dabas teritorijām (*Natura 2000*).
3. Darba uzdevumā izvirzītas prasības plānošanas dokumenta izstrādei, no tām kontekstā ar vides stāvokļa iespējamām izmaiņām atzīmējamas:
- 3.1. Teritorijas plānojuma vajadzībām sagatavot šādas izpētes: transporta infrastruktūra un tās attīstība, t.sk., ielu un ceļu kategorijas novadā; ainavu telpas un struktūra, ainaviski vērtīgās teritorijas un priekšlikumi to aizsardzībai; kultūrvēsturiskais mantojums, t.sk., vietējas un reģionālas nozīmes kultūrvēsturiskie objekti un to aizsardzības zonas; publiskie ūdeņi; vēja un saules elektrostaciju parku telpiskā attīstība.
 - 3.2. Izvērtēt un noteikt attīstāmās teritorijas dzīvojamai apbūvei, publiskajai apbūvei, rūpnieciskajai apbūvei, rekreācijai un tūrismam u.c. atbilstoši Stratēģijai.
 - 3.3. Izvērtēt apdzīvojuma struktūru, tās telpiskās attīstības iespējas. Sniegt priekšlikumus jaunu ciemu veidošanai, esošo pilsētu, ciemu paplašināšanai, kā arī priekšlikumus pilsētu, ciemu robežu noteikšanai/precizēšanai, to statusu maiņai.
 - 3.4. Izvērtēt vasarnīcu un dārza māju apbūves teritorijas un sniegt priekšlikumus to perspektīvajai attīstībai.
 - 3.5. Sniegt priekšlikumus papildus dzīvnieku kapsētu izvietojumam, ja nepieciešams.
 - 3.6. Izstrādāt prasības jaunu apbūves teritoriju plānošanai un esošo teritoriju paplašināšanai.

² Informācija par plānošanas dokumentiem pieejama Valsts reģionālās attīstības aģentūras portāla “geolatvija.vraa.gov.lv” vietnē <https://geolatvija.lv/main?documents=open>.

³ Apstiprināta ar Cēsu novada domes 29.12.2022. gada 29. decembra lēmumu Nr.749 (protokols Nr.22, 49.§), pieejama tīmekļvietnē https://geolatvija.lv/geo/tapis?documents=open#document_26257.

⁴ Tīmekļvietne <https://ozols.gov.lv/pub> (skat. 09.07.2024.).

- 3.7. Noteikt teritorijas, kas nepieciešamas jaunu transporta infrastruktūras (transporta koridori, ceļi, ielas) būvniecībai.
 - 3.8. Izstrādāt nosacījumus, paredzēt pasākumus un ierobežojumus trokšņa mazināšanai, piesārņojuma un citu negatīvu faktoru novēršanai esošajās dzīvojamās un publiskās apbūves teritorijās autoceļu, dzelzceļu, kā arī piesārņojumu radošu objektu tuvumā.
 - 3.9. Noteikt prasības ražošanas uzņēmumu un tirdzniecības un pakalpojumu objektu izvietojumam, to platībai, kā arī prasības blakus esošo dzīvojamās apbūves teritoriju aizsardzībai pret troksni, smakām un cita veida ietekmēm, kas var nelabvēlīgi ietekmēt dzīves kvalitāti.
 - 3.10. Noteikt prasības, ierobežojumus tādu objektu izvietojumam, kuru darbība var izraisīt rūpniecisko avāriju iespējamību.
 - 3.11. Noteikt minimālos attālumus starp potenciālajiem piesārņojumu radošiem objektiem un dzīvojamo un publisko apbūvi, tūrisma un rekreācijas objektiem.
 - 3.12. Paredzēt ierobežojumus apbūvei paaugstinātas ugunsbīstamības riska teritorijās, nosakot minimālos pieļaujamos attālumus no sprādzienbīstamiem objektiem līdz citai apbūvei un meža masīvam, kā arī ierobežojumus teritoriju apmežošanai joslās līdz blīvas apbūves teritorijām pilsētās un ciemos.
 - 3.13. Paaugstināta trokšņa līmeņa zonas, piesārņotās un potenciāli piesārņotās teritorijas nepieciešamības gadījumā paredzēt kā teritorijas ar īpašiem noteikumiem, nosakot papildu prasības to izmantošanai.
 - 3.14. Attēlot derīgo izrakteņu ieguves vietas un izstrādāt nosacījumus derīgo izrakteņu ieguvei, nosakot attālumus līdz dzīvojamai apbūvei un publiskajai apbūvei.
 - 3.15. Noteikt teritorijas, kurās vēja elektrostaciju būvniecība ir aizliegta.
 - 3.16. Izstrādāt nosacījumus saules elektrostaciju parku izvietojumam (nosakot attālumus līdz dzīvojamai apbūvei un publiskajai apbūvei), kā arī noteikt prasības saules elektrostaciju iekārtu izvietojumam.
 - 3.17. Noteikt/precizēt applūstošās un plūda riska teritorijas.
 - 3.18. Noteikt/precizēt meža aizsargjoslas ap pilsētām.
4. Saskaņā ar Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 "Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums" (turpmāk – Noteikumi Nr. 157) III nodaļas 5. un 6. punktos noteikto pirms plānošanas dokumenta izstrādes uzsākšanas izstrādātājs konsultējas ar Dienestu, DAP administrāciju un Veselības inspekciju par plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi un cilvēku veselību, kā arī par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību un minēto konsultāciju rezultātus iesniedz Birojā. Iesniegumam pievienotas:
- 4.1. Dienesta 2024. gada 10. aprīļa vēstule Nr. 11.2/AP/4150/2024 "Nosacījumi Cēsu novada teritorijas plānojuma izstrādei". Ņemot vērā Likuma 4. pantā noteikto un Noteikumu Nr. 157 2. punktā norādīto, Dienests secina, ka Teritorijas plānojumam būtu jāveic Stratēģiskais novērtējums, jo plānošanas dokumenta īstenošanai var būt būtiska ietekme uz vidi. Dienests izvirzījis arī nosacījumus Teritorijas plānojuma izstrādei, tostarp precizēt applūstošās teritorijas, veikt gaisa kvalitātes novērtēšanu par piesārņojošo vielu koncentrāciju Cēsu pilsētā, kā arī nosacījumus apbūves plānošanai kopskatā ar centralizētas ūdensapgādes un kanalizācijas nodrošinājumu, degradēto teritoriju apsaimniekošanai un konfliktsituāciju novēršanai starp dažādām funkcionālajām zonām un tajās atļautās izmantošanas un apbūves veidiem, derīgo

izrakteņu ieguves plānošanai un vēja elektrostaciju izvietojumam, bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai un ainaviski vērtīgo teritoriju izmantošanai u.c.

- 4.2. DAP administrācijas 2024. gada 10. aprīļa vēstule Nr.4.8/2218/2024–N “Par nosacījumu sniegšanu teritorijas attīstības plānošanas dokumenta izstrādei”. DAP administrācijas ieskatā, ja Teritorijas plānojumā paredzētas būtiskas izmaiņas teritorijas zonējumā, piemēram, paplašinot vai veidojot jaunas rūpniecībā izmantojamās teritorijas, plānošanas dokumentam būtu jāveic Stratēģiskais novērtējums. DAP administrācijas izvirzītajos nosacījumos plānošanas dokumenta izstrādei uzmanība vērsta tostarp dabas aizsardzības interešu integrēšanai tādās jomās kā lauksaimniecība, mežsaimniecība, derīgo izrakteņu (smilts, grants) ieguve, kūdras ieguve, tūrisms. Nolūkā saglabāt augstvērtīgo ainavu telpu, norādīts uz nepieciešamību noteikt ainaviski vērtīgās teritorijas un paredzēt atsevišķas prasības teritorijas izmantošanai, t.sk. paredzot prasības ainavisko skatu virzienu neaizsegšanai, apmežošanai un aizliedzot veikt darbības, kas būtiski pārveido ainavu, t.sk. saules paneļu vai vēja elektrostaciju izvietojumam.
- 4.3. Veselības inspekcijas 2024. gada 22. marta vēstule Nr. 2.4.8.–10/44 “Nosacījumi teritorijas plānojumam”. Izvērtējot plānošanas dokumenta izstrādes mērķi un izvirzītos uzdevumus, Veselības inspekcija uzskata, ka Teritorijas plānojumam nepieciešams Stratēģiskais novērtējums, jo tā īstenošanas rezultātā ir plānotas darbības, kas atbilst Likumā ietvertajām.
5. Konkrētais plānošanas dokuments nav ietverts to plānošanas dokumentu vidū, kam saskaņā ar Noteikumu Nr. 157 2. punktu Stratēģiskais novērtējums būtu nepieciešams kā obligāts, neatkarīgi no plānošanas nolūka un saturiskās ieceres, tādējādi jautājums par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību izriet no vērtējuma par sagaidāmās ietekmes būtiskumu (Likuma 23.¹ pants), tostarp plānošanas dokumentā iekļautajiem vides problēmu risinājumiem un to ietekmes būtiskumu:
 - 5.1. Likuma 23.² pants noteic, ka, vērtējot Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību, ņem vērā plānošanas dokumenta būtību (Likuma 23.² panta 1. punkts), tostarp to, cik lielā mērā tajā tiek ietverti priekšnoteikumi paredzēto darbību un projektu realizācijai, ievērojot vietas izvēli, darbības veidu, apjomu, nosacījumus un resursu izmantošanu, kā arī to, cik lielā mērā dokuments ietekmē citus plānošanas dokumentus atšķirīgos plānošanas līmeņos, pastiprina vai rada vides problēmas (Likuma 23.² panta 1. punkta “a”, “b”, “c”, “d” apakšpunkts). Tāpat Likuma 23.² panta 2. punkts noteic, ka jāņem vērā iespējamai ietekmei pakļautās teritorijas un sagaidāmās ietekmes raksturs – ilgums, summārās ietekmes, pārrobežu ietekmes, avāriju riski u.c. Savukārt Likuma 23.² panta 3. un 4. punkts paredz, ka jāņem vērā ietekmei pakļautās teritorijas jutīgums, tostarp ietekme uz aizsargājamām dabas un kultūras vērtībām, vides resursiem.
 - 5.2. Likuma 4. panta trešās daļas 1. punkts noteic, ka Stratēģisko novērtējumu citu starpā veic plānošanas dokumentiem, kurus apstiprina vietējā pašvaldība, kuri saistīti ar reģionālo attīstību, zemes izmantošanu, teritoriju plānojumiem un ietver pamatnosacījumus šā Likuma 1. vai 2. pielikumā paredzēto darbību īstenošanai. Savukārt Likuma 4. panta piektā daļa paredz, ka Stratēģisko novērtējumu šā panta trešās daļas plānošanas dokumentiem neveic, ja tie attiecas uz nelielu teritoriju izmantošanu vietējās pašvaldības līmenī vai nelieliem to grozījumiem, izņemot gadījumus, kad šo dokumentu īstenošana var būtiski ietekmēt vidi.
 - 5.3. Atbilstoši Lēmumiem un Darba uzdevumam, Cēsu novada pašvaldības dome ir lēmusi par jauna vienota Teritorijas plānojuma izstrādi visai pašvaldības teritorijai, kurā šobrīd ir spēkā septiņi teritorijas plānojumi, kas ir izstrādāti dažādos laika posmos atbilstoši spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, tostarp pirms Ministru kabineta

2013. gada 30. aprīļa noteikumu Nr. 240 “Vispārējie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” stāšanās spēkā (spēkā no 2013. gada 22. maija). Tādējādi konstatējams, ka, izstrādājot Teritorijas plānojumu, paredzamas būtiskas izmaiņas novada teritorijas līdzšinējā izmantošanā, gan meklējot risinājumus vienotai pieejai funkcionālo zonu iedalījumam un attēlojumam, gan saskaņojot teritorijas plānoto izmantošanu ar attīstības priekšlikumiem, kas atbilst Stratēģijas pamatnostādņem jaunā Cēsu novada teritorijas turpmākai izmantošanai (Likuma 23.² panta 1. punkta “a” un “b” apakšpunkts). Vienlaikus Birojs konstatē, ka no spēkā esošajiem Cēsu novada teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem Stratēģiskais novērtējums ir veikts un vides pārskats sagatavots tikai Cēsu novada teritorijas plānojumam 2016. – 2026. gadam (Biroja 2016. gada 8. novembra atzinums Nr. 18), Līgatnes novada teritorijas plānojuma 2012. – 2023. gadam (Biroja 2012. gada 3. oktobra atzinums Nr. 27), Pārgaujas novada teritorijas plānojumam 2013. – 2024. gadam (Biroja 2013. gada 3. maija atzinums Nr. 16), Vecpiebalgas novada teritorijas plānojumam 2013. – 2025. gadam (Biroja 2012. gada 27. decembra atzinums Nr. 41), Priekuļu apvienības teritorijas plānojumam (Biroja 2023. gada 19. septembra atzinums Nr. 4-03/13/2023)⁵.

- 5.4. Izvērtējot Izstrādātājas sniegto informāciju kopskatā ar institūciju nosacījumiem plānošanas dokumenta izstrādei, secināms, ka Teritorijas plānojuma izstrādes ietvaros skatāmi jautājumi, kas saistīti ar aktuālu vides jautājumu risināšanu ilgtermiņā, kurām uzmanība vērsta gan institūciju (Dienesta, DAP administrācijas, Veselības inspekcijas), gan Darba uzdevuma nosacījumos plānošanas dokumenta izstrādei, t.sk. apbūves teritoriju plānošana, tostarp kopskatā ar ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu nodrošinājumu, potenciālo konfliktsituāciju novēršanu starp funkcionālajām zonām ar atšķirīgu atļauto izmantošanu, alternatīvās enerģijas ieguves objektu izvietojums, derīgo izrakteņu ieguve, transporta attīstības plānošana. Tādējādi secināms, ka ar plānošanas dokumenta izstrādi ir iespējamas būtiskas izmaiņas teritorijas izmantošanā salīdzinājumā ar pašreizējo situāciju, tostarp potenciāli radot priekšnoteikumus Likuma 1. un / vai 2. pielikuma darbību īstenošanai (Likuma 4. panta trešās daļas 1. punkts, šā likuma 23.² panta 1. punkta “a” apakšpunkts, 3. punkta “c” un “d” apakšpunkts).
- 5.5. Saskaņā ar Dabas datu pārvaldības sistēmā “Ozols” pieejamo, kā arī DAP administrācijas sniegto informāciju, Cēsu novada teritorijā noteiktas vairākas Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas (*Natura 2000*) teritorijas, kā arī ārpus šīm teritorijām ir reģistrētas daudzveidīgas īpaši aizsargājamās dabas vērtības. DAP administrācija vēršusi uzmanību vairākiem aspektiem, kas, vadoties no bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas / aizsardzības mērķiem, jāaktualizē un jāņem vērā, izstrādājāt Teritorijas plānojumu. Biroja ieskatā Teritorijas plānojuma izstrādei noteiktie uzdevumi ietver tādas darbības, kas potenciāli var ietekmēt dabas vērtības novadā. Tāpat jāņem vērā, ka ar plānošanas dokumentu var tikt pārskatītas applūstošo teritoriju robežas. Tādējādi Birojs secina, ka nozīmīgas plānošanas dokumenta īstenošanas ietekmes var būt saistāmas arī ar Likuma 23.² panta 4. punkta “a” un “b” apakšpunkta kritērijiem.
6. Ņemot vērā iepriekš norādīto, Birojs konstatē, ka Stratēģiskā novērtējuma piemērošana un veikšana konkrētā plānošanas dokumenta izstrādei izriet no normatīvajiem aktiem (Likuma 4. panta trešā daļa, 23.² pants) un ir konkrētā plānošanas dokumenta izstrādes gadījumā pamatota, atbilstīga un nepieciešama, ko cita starpā izteikušas arī kompetentās institūcijas (Dienests, Veselības inspekcija un DAP administrācija), sniedzot nosacījumus plānošanas dokumenta izstrādei, kā arī viedokli par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību.

⁵ Pieejams: <https://www.vpvb.gov.lv/lv/atzinumi>.

7. Plānošanas dokumentā paredzētie teritorijas attīstības risinājumi, tostarp plānotās izmaiņas līdzšinējā izmantošanā jāvērtē atbilstoši Likuma 23.⁵ pantā noteiktajam, t.sk. sagatavojot plānošanas dokumenta vides pārskatu. Jāņem vērā Likuma 23.⁵ panta pirmajā daļā noteiktais, ka “vides pārskatā, lai izvairītos no informācijas dublēšanās, iekļauj tikai tādu informāciju, kas nepieciešama attiecīgajā plānošanas stadijā, kā arī izmanto informāciju, kas iegūta iepriekšējās plānošanas stadijās”, iekļaujot nepieciešamo informāciju atbilstošā detalizācijas pakāpē, kas ļauj novērtēt konkrētus plānošanas dokumenta risinājumus, t.sk. iespēju robežās ar teritoriālu piesaisti. Tāpat, izstrādājot Vides pārskatu, ir jāņem vērā 23.⁵ panta trešajā daļā noteiktais “izstrādātājs konsultējas ar kompetento institūciju par vides pārskata detalizācijas pakāpi”.
8. Viens no ietekmes uz vidi novērtēšanas pamatprincipiem ir paredzēt šāda novērtējuma veikšanu pēc iespējas agrākā attīstības plānošanas un lēmumu pieņemšanas stadijā (Likuma 3. panta 1. punkts). Stratēģiskajā novērtējumā būs iespēja identificēt iespējamās būtiskās negatīvās ietekmes uz vidi, t.sk. uz cilvēku veselību, apzināt pašreizējās un iespējamās konfliktsituācijas, sniedzot alternatīvos risinājumus un priekšlikumus ietekmes uz vidi novēršanai un samazināšanai. Ar novērtējumu pamato savlaicīgas vides problēmu novēršanas lietderību, kas šajā gadījumā ir aktuāli, plānojot apbūves teritoriju attīstību kopskatā ar inženierkomunikāciju nodrošinājumu un dažāda veida tās funkcijām (t.sk. dzīvojamā apbūve, transporta infrastruktūra, derīgo izrakteņu ieguve, alternatīvās enerģijas ieguves objektu izvietojums) nosakot konkrētus ierobežojumus / nosacījumus izmantošanai arī TIAN, tostarp attiecībā uz Likuma 1. un 2. pielikumā minēto darbību izvietojuma pieļaujamību / ierobežojumiem konkrētajā funkcionālajā zonā / apakšzonā.

Piemērotās tiesību normas:

- Likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4. pants, 23.² pants, 23.³ pants.
- Teritorijas attīstības plānošanas likums.
- Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 “Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” 5., 6., 7. punkts.
- Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumi Nr. 240 “Vispārējie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi”.

Lēmuma pieņemšanas pamatojums:

Pamatojoties uz izvērtēto dokumentāciju un faktiem, kā arī šajā Biroja lēmumā ietverto faktisko un tiesisko apstākļu izvērtējumu, argumentiem un apsvērumiem, Birojs konstatē, ka plānošanas dokuments atbilst Likuma 4. panta trešajā daļā noteiktajam plānošanas dokumentam, kam Stratēģiskais novērtējums ir nepieciešams, cita starpā ņemot vērā arī Likuma 23.² pantā noteiktos kritērijus (23.² panta 1. punkta “a” un “b” apakšpunkts, 3. punkta “c”, “d” apakšpunkts, 4. punkts) un Likuma 3. panta 1. punktā noteikto ietekmes savlaicīgas novērtēšanas principu.

Lēmums:

Piemērot stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru Cēsu novada teritorijas plānojumam 2025. – 2035. gadam.

Direktore

(paraksts*)

D. Avdejanova

* Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu

Ilze Lielvalode,
ilze.lielvalode@vpvb.gov.lv

Lēmums nosūtīts:

1. Cēsu novada pašvaldībai, *E.Adresē*.
2. Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldei, *E.Adresē*.